

MEĐUNARODNI SPORAZUM

između Europske unije, s jedne strane, i Vijeća ministara Republike Albanije, s druge strane, o sudjelovanju Republike Albanije u Okvirnom programu Unije za istraživanja i inovacije Obzor Europa

Europska komisija (dalje u tekstu „Komisija”), u ime Europske unije,

s jedne strane,

i

Vijeće ministara Albanije (dalje u tekstu „Albanija”),

s druge strane,

dalje u tekstu „stranke”,

BUDUĆI DA je u Okvirnom sporazumu između Europske zajednice i Republike Albanije o općim načelima za sudjelovanje Republike Albanije u programima Zajednice ⁽¹⁾ određeno da će posebni uvjeti u pogledu sudjelovanja Albanije u svakom određenom programu, a osobito uvjeti u pogledu financijskog doprinosa koji treba platiti, biti utvrđeni sporazumom u obliku Memoranduma o razumijevanju između Komisije, koja djeluje u ime Zajednice, i Vlade Albanije ⁽²⁾;

BUDUĆI DA je Uredbom (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ uspostavljen Unijin Okvirni program za istraživanja i inovacije Obzor Europa (dalje u tekstu „program Obzor Europa”);

UZIMAJUĆI U OBZIR nastojanja Europske unije da udruživanjem snaga sa svojim međunarodnim partnerima bude predvodnik u suočavanju s globalnim izazovima u skladu s planom djelovanja za ljude, planet i blagostanje u programu Ujedinjenih naroda „Promijeniti svijet: Program održivog razvoja do 2030.” i uviđajući da su istraživanje i inovacije ključni pokretači i osnovni instrumenti održivog rasta koji se temelji na inovacijama, gospodarske konkurentnosti i privlačnosti;

PRIZNAJUĆI opća načela kako su utvrđena u Uredbi (EU) 2021/695;

UVIDAJUĆI da su ciljevi obnovljenog europskog istraživačkog prostora izgradnja zajedničkog znanstvenog i tehnološkog područja, stvaranje jedinstvenog tržišta za istraživanje i inovacije, poticanje i olakšavanje suradnje između sveučilišta, razmjene najboljih primjera iz prakse i privlačnih karijera u području istraživanja, olakšavanje prekogranične i međusektorske mobilnosti istraživača, poticanje slobodnog kretanja znanstvenog znanja i inovacija, promicanje poštovanja akademske slobode i slobode znanstvenog istraživanja, podupiranje znanstvenog obrazovanja i komunikacijskih aktivnosti te poticanje konkurentnosti i privlačnosti obuhvaćenih gospodarstava i da su pridružene zemlje ključni partneri u tim nastojanjima;

ISTIČUĆI ulogu europskih partnerstava u suočavanju s nekima od gorućih problema u Europi u okviru usklađenih inicijativa u području istraživanja i inovacija koje znatno doprinose prioritetima Europske unije u tom području, a koji zahtijevaju kritičnu masu i dugoročnu viziju te važnost sudjelovanja pridruženih zemalja u tim partnerstvima;

UZIMAJUĆI U OBZIR da se pokazalo da su istraživanja i inovacije u regiji zapadnog Balkana ključni za suradnju i financiranje zajedničkih istraživačkih i inovacijskih projekata koji omogućuju zajednički pristup izvrsnosti, znanju, inovacijama, mrežama i istraživačkim resursima. Pružili su dragocjene mogućnosti za ljudski razvoj povećavanjem šanse za uspjeh u pronalaženju zajedničkih rješenja za regionalne i globalne izazove;

⁽¹⁾ SL L 192, 22.7.2005., str. 2.

⁽²⁾ Ovaj sporazum čini i ima jednake pravne učinke kao Memorandum o razumijevanju naveden u Okvirnom sporazumu između Europske zajednice i Republike Albanije o općim načelima za sudjelovanje Republike Albanije u programima Zajednice.

⁽³⁾ Uredba (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o uspostavi Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor Europa, o utvrđivanju pravila za sudjelovanje i širenje rezultata te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1290/2013 i (EU) br. 1291/2013 (SL L 170, 12.5.2021., str. 1.).

NASTOJEĆI uspostaviti uzajamno korisne uvjete radi stvaranja pristojnih radnih mjesta te jačanja i podupiranja inovacijskih ekosustava stranaka pružanjem pomoći poduzećima u uvođenju inovacija i rastu na tržištima stranaka i olakšavanjem prihvaćanja te uvođenja i dostupnosti inovacija, uključujući aktivnosti izgradnje kapaciteta;

PREPOZNAJUĆI da bi uzajamno sudjelovanje u istraživačkim i inovacijskim programima stranaka trebalo donijeti obostranu korist; istodobno potvrđujući da stranke zadržavaju pravo ograničavanja ili uvjetovanja sudjelovanja u svojim istraživačkim i inovacijskim programima, među ostalim naročito u pogledu djelovanja koja se odnose na njihovu stratešku imovinu, interese, autonomiju ili sigurnost;

UZIMAJUĆI U OBZIR zajedničke ciljeve, vrijednosti i snažne veze stranaka u području istraživanja i inovacija, prethodno uspostavljene sporazumima o pridruživanju naknadnim okvirnim programima, i prepoznajući zajedničku želju stranaka za daljnjim razvojem, jačanjem, poticanjem i proširenjem svojih odnosa i suradnje uspostavljenih u tim sporazumima,

SPORAZUMJELI SU SE KAKO SLIJEDI:

Članak 1.

Područje primjene pridruživanja

1. Albanija sudjeluje u Okvirnom programu za istraživanja i inovacije Obzor Europa (program Obzor Europa) kao pridružena zemlja i doprinosi svim njegovim dijelovima iz članka 4. Uredbe (EU) 2021/695 koji se provode u okviru posebnog programa koji je uspostavljen Odlukom (EU) 2021/764 ⁽⁴⁾, uzimajući u obzir njegovu najnoviju verziju, i na temelju financijskog doprinosa Europskom institutu za inovacije i tehnologiju.

2. Uredba (EU) 2021/819 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾ i Odluka (EU) 2021/820 ⁽⁶⁾, uzimajući u obzir njihove najnovije verzije, primjenjuju se na sudjelovanje albanskih pravnih subjekata u Zajednicama znanja i inovacija.

Članak 2.

Uvjeti sudjelovanja u programu Obzor Europa

1. Albanija sudjeluje u programu Obzor Europa u skladu s uvjetima utvrđenima u Okvirnom sporazumu između Europske zajednice i Republike Albanije o općim načelima za sudjelovanje Republike Albanije u programima Zajednice i uvjetima utvrđenima u ovom Sporazumu, u pravnim aktima iz članka 1. ovog Sporazuma te u skladu sa svim drugim pravilima koja se odnose na provedbu programa Obzor Europa, uzimajući u obzir njihove najnovije verzije.

2. Osim ako je drukčije predviđeno u uvjetima iz stavka 1. ovog članka, među ostalim u provedbi članka 22. stavka 5. Uredbe (EU) 2021/695, pravni subjekti s poslovnim nastanom u Albaniji mogu sudjelovati u neizravnim djelovanjima u okviru programa Obzor Europa pod jednakim uvjetima kao i pravni subjekti s poslovnim nastanom u Europskoj uniji, uz poštovanje restriktivnih mjera Europske unije ⁽⁷⁾.

3. Komisija prije nego što odluči jesu li pravni subjekti s poslovnim nastanom u Albaniji prihvatljivi za sudjelovanje u djelovanju koje se odnosi na stratešku imovinu, interese, autonomiju ili sigurnost Europske unije u skladu s člankom 22. stavkom 5. Uredbe (EU) 2021/695 može zatražiti posebne informacije ili jamstva, na primjer:

a) informacije o tome je li pravnim subjektima s poslovnim nastanom u Europskoj uniji odobren ili će biti odobren uzajaman pristup postojećim i planiranim programima i projektima Albanije koji su istovrijedni predmetnom djelovanju u okviru programa Obzor Europa;

⁽⁴⁾ Odluka Vijeća (EU) 2021/764 od 10. svibnja 2021. o uspostavi posebnog programa za provedbu Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor Europa te o stavljanju izvan snage Odluke 2013/743/EU (SL L 167 I, 12.5.2021., str. 1.).

⁽⁵⁾ Uredba (EU) 2021/819 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2021. o Europskom institutu za inovacije i tehnologiju (preinaka) (SL L 189, 28.5.2021., str. 61.).

⁽⁶⁾ Odluka (EU) 2021/820 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2021. o Strateškom inovacijskom programu Europskog instituta za inovacije i tehnologiju (EIT) za razdoblje 2021.–2027.: jačanje europskog inovacijskog talenta i kapaciteta te o stavljanju izvan snage Odluke br. 1312/2013/EU (SL L 189, 28.5.2021., str. 91.).

⁽⁷⁾ Restriktivne mjere EU-a donose se u skladu s člankom 29. Ugovora o Europskoj uniji ili člankom 215. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

- b) informacije o tome ima li Albanija uspostavljen nacionalni mehanizam za provjeru ulaganja te jamstva da će nadležna tijela Albanije izvijestiti Komisiju i savjetovati se s njome o svim mogućim slučajevima u kojima su primjenom takvog mehanizma saznala za planirano strano ulaganje/preuzimanje koje će nad albanskim pravnim subjektom, koji je primio financijska sredstva u okviru programa Obzor Europa u djelovanjima koja se odnose na stratešku imovinu, interese, autonomiju ili sigurnost Europske unije, provesti subjekt koji ima poslovni nastan izvan Albanije ili je pod kontrolom takvog subjekta, pod uvjetom da Komisija dostavi Albaniji popis relevantnih pravnih subjekata s poslovnim nastanom u Albaniji nakon potpisivanja sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava s tim subjektima; i
- c) jamstva da rezultati, tehnologije, usluge i proizvodi koje subjekti s poslovnim nastanom u Albaniji razvijaju u okviru predmetnih djelovanja neće podlijegati ograničenjima pri izvozu u države članice EU-a za vrijeme djelovanja te četiri godine nakon završetka djelovanja. Albanija svake godine za vrijeme djelovanja te četiri godine nakon završetka djelovanja dostavlja ažurirani popis subjekata koji podliježu nacionalnim ograničenjima izvoza.
4. Pravni subjekti s poslovnim nastanom u Albaniji mogu sudjelovati u aktivnostima Zajedničkog istraživačkog centra pod jednakim uvjetima kao i pravni subjekti s poslovnim nastanom u Europskoj uniji, osim ako su potrebna ograničenja kako bi se osigurala usklađenost s područjem primjene sudjelovanja koje proizlazi iz provedbe stavaka 2. i 3. ovog članka.
5. Ako Europska unija provodi program Obzor Europa primjenom članaka 185. i 187. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, Albanija i albanski pravni subjekti mogu sudjelovati u pravnim strukturama uspostavljenima na temelju tih odredbi u skladu s pravnim aktima Europske unije koji su doneseni ili će biti doneseni u svrhu uspostave tih pravnih struktura.
6. Predstavnici Albanije imaju pravo sudjelovati u odboru iz članka 14. Odluke (EU) 2021/764 kao promatrači, bez prava glasa i u pogledu pitanja koja se odnose na Albaniju.
- Predstavnici Albanije ne prisustvuju glasanju tih odbora. Albanija će biti obaviještena o ishodu. Sudjelovanje iz ovog stavka odvija se na isti način kao i sudjelovanje predstavnika država članica Europske unije, uključujući postupke za primanje informacija i dokumentacije.
7. Prava Albanije na zastupanje i sudjelovanje u Odboru za europski istraživački prostor i njegovim podskupinama prava su koja se primjenjuju na pridružene zemlje.
8. Predstavnici Albanije imaju pravo sudjelovati u Vijeću guvernera Zajedničkog istraživačkog centra kao promatrači, bez prava glasa. Podložno tom uvjetu, takvo sudjelovanje uređeno je istim pravilima i postupcima koji se primjenjuju na predstavnike država članica Europske unije, među ostalim u pogledu prava na riječ i postupaka primanja informacija i dokumentacije u vezi s pitanjem koje se odnosi na Albaniju.
9. Albanija može sudjelovati u Konzorciju europskih istraživačkih infrastruktura (ERIC) u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 723/2009 ⁽⁸⁾, uzimajući u obzir njezinu najnoviju verziju, i pravnim aktom o uspostavi ERIC-a.
10. Putne troškove i troškove boravka predstavnika i stručnjaka iz Albanije povezane s njihovim sudjelovanjem u ulozi promatrača u radu odbora iz članka 14. Odluke (EU) 2021/764 ili na drugim sastancima koji se odnose na provedbu programa Obzor Europa Europska unija nadoknađuje na istoj osnovi te u skladu s postupcima koji su trenutačno na snazi za predstavnike država članica Europske unije.
11. Stranke u okviru postojećih odredbi poduzimaju sve što je u njihovoj moći kako bi olakšale slobodno kretanje i boravak znanstvenika koji sudjeluju u aktivnostima iz ovog Sporazuma te prekogranični protok robe i usluga namijenjenih za te aktivnosti.

⁽⁸⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 723/2009 od 25. lipnja 2009. o pravnom okviru Zajednice za Konzorcij europskih istraživačkih infrastruktura (ERIC) (SL L 206, 8.8.2009., str. 1.).

12. Albanija po potrebi poduzima sve potrebne mjere kako bi osigurala da roba i usluge kupljeni u Albaniji ili uvezeni u Albaniju koji se djelomično ili u cijelosti financiraju u skladu sa sporazumima o dodjeli bespovratnih sredstava i/ili ugovorima sklopljenima radi ostvarenja aktivnosti u skladu s ovim Sporazumom budu izuzeti od carine, uvoznih pristojbi i drugih fiskalnih terećenja, uključujući PDV, koja se primjenjuju u Albaniji.

Članak 3.

Financijski doprinos

1. Sudjelovanje Albanije ili albanskih pravnih subjekata u programu Obzor Europa obvezuje Albaniju na davanje financijskog doprinosa za Program i povezane troškove upravljanja i izvršenja te operativne troškove u okviru općeg proračuna Europske unije (dalje u tekstu „proračun Unije”).

2. Financijski doprinos zbroj je:

a) operativnog doprinosa; i

b) naknade za sudjelovanje.

3. Financijski doprinos plaća se u obliku godišnje uplate u dvije rate, s rokom koji je najkasnije u lipnju i rujnu.

4. Operativni doprinos obuhvaća operativne rashode i rashode za potporu Programa i pridodan je odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza i plaćanje iz proračuna Unije koji je konačno donesen za program Obzor Europa, uključujući sva odobrena sredstva koja odgovaraju opozivima, koja su ponovno stavljena na raspolaganje kako je navedeno u članku 15. stavku 3. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁹⁾, uzimajući u obzir njezinu najnoviju verziju (dalje u tekstu „Financijska uredba”) i uvećana za vanjski namjenski prihod koji ne proizlazi iz financijskih doprinosa programu Obzor Europa od drugih donatora ⁽¹⁰⁾.

Za vanjski namjenski prihod dodijeljen programu Obzor Europa u skladu s člankom 3.1. Uredbe Vijeća (EU) 2020/2094 o uspostavi Instrumenta Europske unije za oporavak radi potpore oporavku nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19 ⁽¹¹⁾ to uvećanje odgovara godišnjim odobrenim sredstvima navedenima u dokumentima priloženima nacrtu proračuna u vezi s programom Obzor Europa.

5. Početni operativni doprinos temelji se na ključu za uplatu doprinosa, koji se definira kao omjer bruto domaćeg proizvoda (BDP) Albanije po tržišnim cijenama i BDP-a Europske unije po tržišnim cijenama. BDP-e po tržišnim cijenama koji će se primjenjivati određuju namjenske službe Komisije na temelju najnovijih statističkih podataka dostupnih za proračunske izračune u godini koja prethodi godini dospjeća godišnje uplate. Za 2021. početni operativni doprinos iznimno se temelji na BDP-u u 2019. po tržišnim cijenama. Prilagodbe ovog ključa za uplatu doprinosa utvrđene su u Prilogu I.

6. Početni operativni doprinos izračunava se primjenom ključa za uplatu doprinosa, kako je prilagođen, na početna odobrena sredstva za preuzimanje obveza iz proračuna Europske unije koji je konačno usvojen za primjenjivu godinu za financiranje programa Obzor Europa, uvećana u skladu sa stavkom 4. ovog članka.

7. Naknada za sudjelovanje iznosi 4 % godišnjeg početnog operativnog doprinosa izračunanog u skladu sa stavcima 5. i 6. ovog članka i postupno se uvodi kako je utvrđeno u Prilogu I. Naknada za sudjelovanje ne podliježe retroaktivnoj prilagodbi ni ispravcima.

8. Početni operativni doprinos za godinu N može se retrospektivno prilagoditi, naviše ili naniže, u jednoj ili više narednih godina na temelju proračunskih obveza preuzetih za odobrena sredstva za preuzimanje obveza za tu godinu N, uvećana u skladu sa stavkom 4. ovog članka, njihove provedbe u okviru zakonskih obveza i njihova opoziva. Detaljne odredbe o provedbi ovog članka utvrđene su u Prilogu I.

⁽⁹⁾ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredbi (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.).

⁽¹⁰⁾ To posebno uključuje sredstva iz Instrumenta Europske unije za oporavak uspostavljenog Uredbom Vijeća (EU) 2020/2094 od 14. prosinca 2020. o uspostavi Instrumenta Europske unije za oporavak radi potpore oporavku nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19 (SL L 433 I, 22.12.2020., str. 23.).

⁽¹¹⁾ SL L 433 I, 22.12.2020., str. 23.

9. Europska unija Albaniji dostavlja informacije o njezinu financijskom sudjelovanju, kako su sadržane u proračunskim i računovodstvenim informacijama te informacijama o uspješnosti i evaluaciji dostavljenima proračunskim tijelima Europske unije i njezinim tijelima nadležnima za davanje razrješenice u vezi s programom Obzor Europa. Te se informacije dostavljaju uzimajući u obzir pravila Europske unije i Albanije o povjerljivosti i zaštiti podataka i ne dovodeći u pitanje informacije koje Albanija ima pravo primiti u skladu s Prilogom III.

10. Svi doprinosi Albanije ili uplate iz Europske unije te izračun iznosa koje treba platiti ili primiti vrše se u eurima.

Članak 4.

Mehanizam automatske korekcije

1. Na početni operativni doprinos Albanije za godinu N, kako je prilagođen u skladu s člankom 3. stavkom 8., primjenjuje se mehanizam automatske korekcije koji se izračunava u godini N + 2. Mehanizam se temelji na uspješnosti Albanije i albanskih pravnih subjekata u dijelovima programa Obzor Europa koji se provode s pomoću konkurentnih bespovratnih sredstava financiranih iz odobrenih sredstava za preuzimanje obveza iz godine N, uvećanih u skladu s člankom 3. stavkom 4.

Iznos automatske korekcije izračunava se na temelju razlike između:

- a) početnih iznosa pravnih obveza za konkurentna bespovratna sredstva stvarno preuzetih s Albanijom ili albanskim pravnim subjektima koji se financiraju iz odobrenih sredstava za preuzimanje obveza u godini N, uvećanih u skladu s člankom 3. stavkom 4.; i
- b) odgovarajućeg operativnog doprinosa u godini N koji je Albanija platila, kako je prilagođen u skladu s člankom 3. stavkom 8., koji ne uključuje troškove neintervencije financirane iz odobrenih sredstava za preuzimanje obveza iz godine N, uvećanih u skladu s člankom 3. stavkom 4.

2. Ako iznos iz stavka 1., neovisno o tome je li pozitivan ili negativan, premašuje 8 % odgovarajućeg početnog operativnog doprinosa kako je prilagođen u skladu s člankom 3. stavkom 8., početni operativni doprinos Albanije za godinu N ispravlja se. Iznos koji Albanija treba platiti ili primiti kao dodatni doprinos ili smanjenje doprinosa na temelju mehanizma automatske korekcije jest iznos koji premašuje taj prag od 8 %. Iznos koji je niži od tog praga od 8 % ne uzima se u obzir pri izračunu dodatnog doprinosa koji treba platiti ili nadoknaditi.

3. Detaljna pravila o mehanizmu automatske korekcije utvrđena su u Prilogu I.

Članak 5.

Reciprocitet

1. Pravni subjekti s poslovnim nastanom u Europskoj uniji mogu sudjelovati u programima i projektima Albanije istovrijednima programu Obzor Europa u skladu s albanskim zakonodavstvom.

2. Nepotpuni popis istovrijednih programa i projekata Albanije naveden je u Prilogu II.

3. Financiranje pravnih subjekata s poslovnim nastanom u Uniji koje provodi Albanija podliježe albanskom zakonodavstvu kojim je uređena provedba istraživačkih i inovacijskih programa i/ili projekata. Ako financiranje nije osigurano, pravni subjekti s poslovnim nastanom u Uniji mogu sudjelovati vlastitim sredstvima.

Članak 6.

Otvorena znanost

Stranke će uzajamno promicati i poticati otvorenu znanost u svojim programima i projektima u skladu s pravilima programa Obzor Europa i albanskim zakonodavstvom.

Članak 7.

Praćenje, evaluacija i izvješćivanje

1. Ne dovodeći u pitanje odgovornosti Komisije, Europskog ureda za borbu protiv prijevара (OLAF) i Revizorskog suda Europske unije u pogledu praćenja i evaluacije programa Obzor Europa, sudjelovanje Albanije u tom programu kontinuirano se prati na temelju partnerstva između Komisije i Albanije.

2. Pravila koja se odnose na dobro financijsko upravljanje, uključujući financijsku kontrolu, povrat sredstava i druge mjere protiv prijevара u vezi s financiranjem koje provodi Europska unija u skladu s ovim Sporazumom, utvrđena su u Prilogu III.

Članak 8.

Zajednički odbor EU-a i Albanije za istraživanje i inovacije

1. Osniva se Zajednički odbor EU-a i Albanije za istraživanje i inovacije (dalje u tekstu „Zajednički odbor EU-a i Albanije“). Zadaće Zajedničkog odbora EU-a i Albanije uključuju:

- a) ocjenjivanje, evaluaciju i preispitivanje provedbe ovog Ugovora, posebice u pogledu:
 - i. sudjelovanja i uspješnosti albanskih pravnih subjekata u programu Obzor Europa;
 - ii. razine (uzajamne) otvorenosti za sudjelovanje pravnih subjekata s poslovnim nastanom u svakoj od stranaka u programima i projektima druge stranke;
 - iii. provedbe mehanizma financijskog doprinosa i mehanizma automatske korekcije u skladu s člancima 3. i 4.;
 - iv. razmjene informacija i ispitivanja svih mogućih pitanja o iskorištavanju rezultata, uključujući prava intelektualnog vlasništva;
 - b) raspravu, na zahtjev bilo koje stranke, o ograničenjima koja stranke primjenjuju ili planiraju u pogledu pristupa njihovim odgovarajućim istraživačkim i inovacijskim programima, među ostalim naročito za djelovanja koja se odnose na njihovu stratešku imovinu, interese, autonomiju ili sigurnost;
 - c) ispitivanje načina unapređenja i razvoja suradnje;
 - d) zajedničku raspravu o budućim usmjerenjima i prioritetima politika koje se odnose na istraživanje i inovacije te planiranje istraživanja od zajedničkog interesa; i
 - e) razmjenu informacija, među ostalim, o novom zakonodavstvu, odlukama ili nacionalnim istraživačkim i inovacijskim programima koji su relevantni za provedbu ovog Sporazuma.
2. Zajednički odbor EU-a i Albanije, koji se sastoji od predstavnika Europske unije i Albanije, donosi svoj Poslovnik.
3. Zajednički odbor EU-a i Albanije može na *ad hoc* osnovi uspostaviti bilo koju radnu skupinu/savjetodavno tijelo na stručnoj razini, koji mogu pomoći u provedbi ovog Sporazuma.
4. Zajednički odbor EU-a i Albanije sastaje se najmanje jedanput godišnje i, kad god to zahtijevaju posebne okolnosti, na zahtjev bilo koje od stranaka. Europska unija i albansko ministarstvo nadležno za znanost izmjenjuju se kao organizator i domaćin tih sastanaka.
5. Zajednički odbor EU-a i Albanije kontinuirano djeluje na temelju razmjene relevantnih informacija bilo kojim sredstvima komunikacije, posebice u vezi sa sudjelovanjem/uspješnosti albanskih pravnih subjekata. Zajednički odbor EU-a i Albanije može obavljati svoje zadaće u pisanom obliku kad god se ukaže potreba za time.

Članak 9.

Završne odredbe

1. Ovaj Sporazum stupa na snagu na datum na koji su stranke jedna drugu obavijestile o dovršetku internih postupaka potrebnih u tu svrhu.
2. Ovaj Sporazum primjenjuje se od 1. siječnja 2021. Ostaje na snazi onoliko dugo koliko je potrebno za dovršenje svih projekata, djelovanja, aktivnosti ili njihovih dijelova financiranih iz programa Obzor Europa, svih mjera potrebnih za zaštitu financijskih interesa Europske unije i svih financijskih obveza koje proizlaze iz provedbe ovog Sporazuma između stranaka.
3. Europska unija može obustaviti primjenu ovog Sporazuma ako Albanija ne plati, djelomično ili u cijelosti, financijski doprinos koji je dužna platiti u skladu s ovim Sporazumom.

U slučaju neplaćanja koje može znatno ugroziti provedbu programa Obzor Europa i upravljanje njime Komisija šalje službenu opomenu. Ako se plaćanje ne izvrši u roku od 20 radnih dana od primanja službene opomene, Komisija službenim dopisom obavještava Albaniju o obustavi primjene ovog Sporazuma, koja stupa na snagu 15 dana nakon datuma na koji je Albanija primila tu obavijest.

U slučaju obustave primjene ovog Sporazuma pravni subjekti s poslovnim nastanom u Albaniji nemaju pravo sudjelovati u postupcima dodjele koji još nisu završeni kad obustava stupi na snagu. Postupak dodjele smatra se završenim kad su kao rezultat tog postupka preuzete pravne obveze.

Obustava ne utječe na pravne obveze preuzete s pravnim subjektima s poslovnim nastanom u Albaniji prije njezina stupanja na snagu. Ovaj Sporazum i dalje je primjenjiv na takve pravne obveze.

Nakon što Europska unija primi cjelokupni iznos dugovanog financijskog doprinosa, ona o tome odmah obavještava Albaniju. Obustava se ukida nakon slanja te obavijesti i odmah stupa na snagu.

Od datuma ukidanja obustave albanski pravni subjekti ponovno su prihvatljivi za postupke dodjele pokrenute nakon i prije tog datuma za koje rokovi za podnošenje prijave nisu istekli.

4. Svaka stranka može u bilo kojem trenutku raskinuti ovaj Sporazum dostavom pisane obavijesti o namjeri njegova raskida. Sporazum se u tom slučaju raskida tri kalendarska mjeseca nakon dostave te pisane obavijesti primatelju. Datum na koji raskid stupa na snagu jest datum raskida za potrebe ovog Sporazuma.

5. U slučaju raskida ovog Sporazuma u skladu sa stavkom 4. stranke se slažu da:

- (a) projekti, djelovanja, aktivnosti ili njihovi dijelovi u pogledu kojih su preuzete pravne obveze nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma i prije njegova raskida nastavljaju se do njihova dovršenja pod uvjetima utvrđenima u ovom Sporazumu;
- (b) godišnji financijski doprinos za godinu N u kojoj je ovaj Sporazum raskinut plaća se u cijelosti u skladu s člankom 3. Operativni doprinos za godinu N prilagođava se u skladu s člankom 3. stavkom 8. i ispravlja u skladu s člankom 4. ovog Sporazuma. Naknada za sudjelovanje plaćena za godinu N ne prilagođava se i ne ispravlja;
- (c) nakon godine u kojoj je ovaj Sporazum raskinut početni operativni doprinosi plaćeni za godine u kojima se ovaj Sporazum primjenjivao prilagođavaju se u skladu s člankom 3. stavkom 8. i automatski ispravljavaju u skladu s člankom 4. ovog Sporazuma.

Stranke uz zajednički pristanak rješavaju sve ostale posljedice raskida ovog Sporazuma.

6. Ovaj se Sporazum može izmijeniti jedino pisanim putem uz suglasnost stranaka. Izmjene stupaju na snagu u skladu s istim postupkom koji se primjenjuje na stupanje na snagu ovog Sporazuma.

7. Prilozi ovom Sporazumu njegov su sastavni dio.

Sporazum se sastavlja u po dva primjerka na engleskom i albanskom jeziku, pri čemu je svaki od tih tekstova jednako vjerodostojan. U slučaju razlika u tumačenju prednost ima engleski tekst.

Sastavljeno u Bruxellesu, dana 1. veljače 2022., te u Tirani, dana 9. veljače 2022.

*Za Komisiju, u ime
Europske unije,
Mariya GABRIEL*

*Povjerenica za inovacije, istraživanje,
kulturu, obrazovanje i mlade*

*Za Vijeće ministara Albanije,
Evis KUSHI
Ministrica znanosti i obrazovanja*

PRILOG I.

Pravila o financijskom doprinosu Albanije programu Obzor Europa (2021.–2027.)**I. Izračun financijskog doprinosa Albanije**

1. Financijski doprinos Albanije programu Obzor Europa utvrđuje se na godišnjoj osnovi proporcionalno i pridodano sredstvima koja su u općem proračunu Europske unije te godine odobrena za preuzimanje obveza povezanih s upravljanjem programom Obzor Europa te njegovim izvršenjem i funkcioniranjem, uvećanima u skladu s člankom 3. stavkom 4. ovog Sporazuma.

2. Naknada za sudjelovanje iz članka 3. stavka 7. ovog Sporazuma postupno se uvodi kako slijedi:

— 2021.: 0,5 %;

— 2022.: 1 %;

— 2023.: 1,5 %;

— 2024.: 2 %;

— 2025.: 2,5 %;

— 2026.: 3 %;

— 2027.: 4 %.

3. U skladu s člankom 3. stavkom 5. ovog Sporazuma početni operativni doprinos koji Albanija treba platiti za svoje sudjelovanje u programu Obzor Europa izračunava se za odgovarajuće financijske godine prilagodbom ključa za uplatu doprinosa.

Prilagodba ključa za uplatu doprinosa primjenjuje se na sljedeći način:

$$\text{Prilagođeni ključ za uplatu doprinosa} = \text{ključ za uplatu doprinosa} \times \text{koeficijent}$$

Koeficijent koji se primjenjuje za prethodno navedeni izračun za prilagodbu ključa za uplatu doprinosa iznosi 0,1.

4. U skladu s člankom 3. stavkom 8. ovog Sporazuma prva prilagodba koja se odnosi na provedbu proračuna za godinu N vrši se u godini N + 1 tako da se početni operativni doprinos za godinu N prilagodi, naviše ili naniže, za razliku između:

a) prilagođenog doprinosa izračunanog primjenom ključa za uplatu doprinosa prilagođenog za godinu N na zbroj:

i. iznosa proračunskih obveza preuzetih za odobrena sredstva za preuzimanje obveza za godinu N u okviru izglasanog proračuna Europske unije i za odobrena sredstva za preuzimanje obveza koja odgovaraju opozivima koja su ponovno stavljena na raspolaganje; i

ii. odobrenih sredstava za preuzimanje obveza koja se temelje na vanjskom namjenskom prihodu koji ne proizlazi iz financijskih doprinosa programu Obzor Europe od drugih donatora i koja su bila raspoloživa na kraju godine N ⁽¹⁾. U svrhu izračuna prilagođenog doprinosa za vanjski namjenski prihod dodijeljen programu Obzor Europa u skladu s člankom 3. stavkom 1. Uredbe Vijeća (EU) 2020/2094 o uspostavi Instrumenta Europske unije za oporavak radi potpore oporavku nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19 ⁽²⁾ upotrebljavaju se godišnji okvirni iznosi u programiranju VFO-a;

⁽¹⁾ To posebno uključuje sredstva iz Instrumenta Europske unije za oporavak uspostavljenog Uredbom Vijeća (EU) 2020/2094 od 14. prosinca 2020. o uspostavi Instrumenta Europske unije za oporavak radi potpore oporavku nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19 (SL L 433 I, 22.12.2020., str. 23.).

⁽²⁾ SL L 433 I, 22.12.2020., str. 23.

b) i početnog operativnog doprinosa za godinu N.

Počevši od godine N + 2 i svake sljedeće godine, sve dok sve proračunske obveze financirane odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza iz godine N, uvećanima u skladu s člankom 3. stavkom 4. ovog Sporazuma, ne budu plaćene ili opozvane, a najkasnije tri godine nakon završetka programa Obzor Europe, Unija izračunava prilagodbu operativnog doprinosa za godinu N smanjenjem operativnog doprinosa Albanije za iznos dobiven primjenom ključa za uplatu doprinosa, prilagođenog za godinu N, na sredstva koja su svake godine opozvana za obveze iz godine N financirane iz proračuna Unije ili opozvanih sredstava koja su ponovno stavljena na raspolaganje.

Ako su iznosi na temelju vanjskog namjenskog prihoda iz godine N (uključujući odobrena sredstva za preuzimanje obveza i, za iznose u skladu s Uredbom Vijeća (EU) 2020/2094, godišnje okvirne iznose u programiranju VFO-a) koji ne proizlaze iz financijskih doprinosa programu Obzor Europa od drugih donatora poništeni, operativni doprinos Albanije umanjuje se za iznos dobiven primjenom ključa za uplatu doprinosa, prilagođenog za godinu N, na poništeni iznos.

II. Automatska korekcija operativnog doprinosa Albanije

1. Za izračun automatske korekcije kako je navedeno u članku 4. ovog Sporazuma primjenjuju se sljedeći modaliteti:

- a) „konkurentna bespovratna sredstva” znači bespovratna sredstva dodijeljena na temelju poziva za podnošenja prijedloga u kojima se krajnji korisnici mogu utvrditi u trenutku izračuna automatske korekcije. Financijska potpora trećim stranama kako je utvrđeno u članku 204. Financijske uredbe izuzeta je;
- b) ako je pravna obveza potpisana s konzorcijem, iznosi koji se upotrebljavaju za utvrđivanje početnih iznosa pravne obveze kumulativni su iznosi dodijeljeni korisnicima koji su albanski subjekti u skladu s okvirnom raščlambom proračuna sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava;
- c) svi iznosi pravnih obveza koji odgovaraju konkurentnim bespovratnim sredstvima utvrđuju se s pomoću Komisijina elektroničkog sustava eCorda i izdvajaju se druge srijede u veljači godine N + 2;
- d) „troškovi neintervencije” znači troškovi Programa koji nisu konkurentna bespovratna sredstva, uključujući rashode za potporu, administraciju pojedinih programa i druga djelovanja ⁽³⁾;
- e) iznosi dodijeljeni međunarodnim organizacijama kao pravnim subjektima koji su krajnji korisnici ⁽⁴⁾ smatraju se troškovima neintervencije.

2. Mehanizam se primjenjuje kako slijedi:

- a) automatske korekcije za godinu N koje se odnose na izvršenje odobrenih sredstava za preuzimanje obveza za godinu N, uvećanih u skladu s člankom 3. stavkom 4. ovog Sporazuma, primjenjuju se na temelju podataka za godinu N i godinu N + 1 iz sustava eCorda iz točke c) podstavka 1. stavka II. ovog Priloga u godini N + 2 nakon svake prilagodbe u skladu s člankom 3. stavkom 8. ovog Sporazuma primijenjene na doprinos Albanije programu Obzor Europa. Razmatrani iznos jest iznos konkurentnih bespovratnih sredstava za koje postoje dostupni podaci u trenutku izračuna korekcije;
- b) počevši od godine N + 2 pa sve do 2029. iznos automatske korekcije izračunava se za godinu N uzimajući u obzir razliku između:
 - i. ukupnog iznosa konkurentnih bespovratnih sredstava dodijeljenih Albaniji ili albanskim pravnim subjektima kao preuzete obveze za proračunska odobrena sredstva za godinu N i;

⁽³⁾ Druga djelovanja uključuju naročito nabavu, nagrade, financijske instrumente, izravna djelovanja Zajedničkog istraživačkog centra, pretplate (OECD, Eureka, IPEEC, IEA, ...), stručnjake (ocjenjivači, praćenje projekata) itd.

⁽⁴⁾ Međunarodne organizacije smatraju se troškovima neintervencije samo ako su krajnji korisnici. To se ne primjenjuje ako je međunarodna organizacija koordinator projekta (raspodjela sredstava drugim koordinatorima).

ii. iznosa prilagođenog operativnog doprinosa Albanije za godinu N pomnoženog s omjerom:

- A. iznosa konkurentnih bespovratnih sredstava za odobrena sredstva za preuzimanje obveza za godinu N, uvećana u skladu s člankom 3. stavkom 4. ovog Sporazuma; i
- B. ukupnog iznosa svih odobrenih proračunskih sredstava za preuzimanje obveza za godinu N, uključujući troškove neintervencije.

III. Plaćanje financijskog doprinosa Albanije, plaćanje prilagodbi albanskog operativnog doprinosa i plaćanje na temelju automatske korekcije koja se primjenjuje na operativni doprinos Albanije

1. Komisija u najkraćem mogućem roku, a najkasnije pri izdavanju prvog poziva za osiguravanje sredstava za financijsku godinu, dostavlja Albaniji sljedeće informacije:

- a. informacije o iznosima odobrenih sredstava za preuzimanje obveza u proračunu Unije koji je konačno donesen za predmetnu godinu za proračunske linije koje obuhvaćaju sudjelovanje Albanije u programu Obzor Europa, uvećanima, prema potrebi, u skladu s člankom 3. stavkom 4. ovog Sporazuma;
- b. informacije o iznosu naknade za sudjelovanje iz članka 3. stavka 7. ovog Sporazuma;
- c. informacije o provedbi odobrenih sredstava za preuzimanje obveza koja odgovaraju proračunskoj godini N, uvećanih u skladu s člankom 3. stavkom 4. ovog Sporazuma i razinom opoziva, od godine N + 1 provedbe programa Obzor Europa;
- d. za dio programa Obzor Europa za koji su takve informacije potrebne za izračun automatske korekcije, informacije o razini preuzetih obveza u korist albanskih pravnih subjekata raščlanjenih prema odgovarajućoj godini proračunskih sredstava i pripadajućoj ukupnoj razini obveza.

Komisija na temelju svojeg nacrtu proračuna u najkraćem mogućem roku, a najkasnije do 1. rujna financijske godine, pruža procjenu informacija za sljedeću godinu u skladu s točkama (a) i (b).

2. Komisija najkasnije u travnju i lipnju svake financijske godine Albaniji izdaje poziv za osiguravanje sredstava u iznosu koji odgovara njezinu doprinosu u skladu s ovim Sporazumom.

U svakom pozivu za osiguravanje sredstava predviđena je isplata šest dvanaestina doprinosa Albanije najkasnije 45 dana nakon njegova izdavanja.

Za prvu godinu provedbe ovog Sporazuma Komisija izdaje jedan poziv za osiguravanje sredstava u roku od 60 dana od datuma na koji Sporazum počinje proizvoditi pravne učinke.

3. Svake godine, počevši od 2023., u pozivima za osiguravanje sredstava uzima se u obzir i iznos automatske korekcije primjenjive na operativni doprinos plaćen za godinu N – 2.

Poziv za osiguravanje sredstava izdan najkasnije u travnju može uključivati i prilagodbe financijskog doprinosa koje je Albanija platila za provedbu, funkcioniranje i upravljanje prijašnjim Okvirnim programom za istraživanje i inovacije (ili više njih) u kojem je Albanija sudjelovala.

Za svaku od financijskih godina 2028., 2029. i 2030. Albanija plaća li prima iznos koji proizlazi iz automatske korekcije primijenjene na operativne doprinose koje je platila 2026. i 2027. ili iz prilagodbi u skladu s člankom 3. stavkom 8. ovog Sporazuma.

4. Albanija plaća svoj financijski doprinos na temelju ovog Sporazuma u skladu s točkom III. ovog Priloga. Ako Albanija ne plati svoj financijski doprinos do datuma dospijeca, Komisija šalje službenu opomenu.

Za svako kašnjenje u plaćanju financijskog doprinosa Albaniji se na nepodmireni iznos od datuma dospijeca obračunavaju zatezne kamate.

Kamatna stopa na dug koji na dan dospijeca nije podmiren stopa je koju Europska središnja banka primjenjuje na svoje glavne operacije refinanciranja, kako je objavljeno u seriji C *Službenog lista Europske unije*, koja je na snazi prvoga kalendarskog dana mjeseca datuma dospijeca, uvećana za jedan i pol postotni bod.

*PRILOG II.***Nepotpuni popis istovrijednih programa i projekata Albanije**

Sljedeći nepotpuni popis smatra se popisom albanskih programa i projekata koji su istovrijedni programu Obzor Europa:

- Nacionalni program istraživanja i razvoja.

PRILOG III.

Dobro financijsko upravljanje

Zaštita financijskih interesa i povrat

Članak 1.

Preispitivanja i revizije

1. Europska unija ima pravo provoditi, u skladu s primjenjivim aktima jedne ili više institucija ili tijela Unije i kako je predviđeno relevantnim sporazumima i/ili ugovorima, tehnička, znanstvena, financijska ili druga preispitivanja i revizije u prostorima bilo koje fizičke osobe s boravištem u Albaniji ili bilo kojeg pravnog subjekta s poslovnim nastanom u Albaniji koji primaju sredstva Europske unije te bilo koje treće strane uključene u provedbu sredstava Unije koja ima boravište ili poslovni nastan u Albaniji. Takva preispitivanja i revizije mogu provoditi službenici institucija i tijela Europske unije, osobito službenici Europske komisije i Europskog revizorskog suda, ili druge osobe koje Europska komisija ovlasti.
2. Službenici institucija i tijela Europske unije, osobito službenici Europske komisije i Europskog revizorskog suda, i druge osobe koje Komisija ovlasti imaju odgovarajući pristup lokacijama, radovima i dokumentima (u elektroničkom i papirnatom obliku) i svim informacijama potrebnima za provedbu takvih revizija, što uključuje pravo na dobivanje fizičke/elektroničke preslike ili izvoda iz bilo kojeg dokumenta ili sadržaja bilo kojeg medija za pohranu podataka koji drži fizička ili pravna osoba obuhvaćena revizijom ili treća strana obuhvaćena revizijom.
3. Kako bi mogli izvršavati svoje dužnosti iz ovog članka, službenicima i drugim osobama iz stavka 2. Albanija ne uskraćuje pravo ulaska u Albaniju ni pristup prostorijama niti za to postavlja prepreke.
4. Preispitivanja i revizije mogu se provoditi i nakon obustave primjene ovog Sporazuma u skladu s njegovim člankom 9. stavkom 3. ili njegova raskida, pod uvjetima utvrđenima u primjenjivim aktima jedne ili više institucija ili tijela Europske unije i kako je predviđeno u relevantnim sporazumima i/ili ugovorima koji se odnose na bilo koju pravnu obvezu u provedbi proračuna Europske unije koju je Europska unija preuzela prije datuma obustave primjene ovog Sporazuma u skladu s njegovim člankom 9. stavkom 3. ili njegova raskida.

Članak 2.

Borba protiv nepravilnosti, prijevара i drugih kaznenih djela koja utječu na financijske interese Unije

1. Europska komisija i Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) ovlašteni su provoditi administrativne istrage, uključujući provjere i inspekcije na terenu, na državnom području Albanije. Te istrage provode se u skladu s uvjetima utvrđenima u primjenjivim aktima jedne ili više institucija Unije.
2. Nadležna albanska tijela u razumnom roku obavješćuju Europsku komisiju ili OLAF o svim činjenicama ili sumnjama o kojima imaju saznanja u pogledu nepravilnosti, prijevара ili drugih nezakonitih aktivnosti koje utječu na financijske interese Unije.
3. Provjere i inspekcije na terenu mogu se provoditi u prostorima bilo koje fizičke osobe s boravištem u Albaniji ili bilo kojeg pravnog subjekta s poslovnim nastanom u Albaniji koji primaju sredstva Unije te bilo koje treće strane uključene u provedbu sredstava Unije koja ima boravište ili poslovni nastan u Albaniji.
4. Europska komisija ili OLAF pripremaju i provode provjere i inspekcije na terenu u bliskoj suradnji s nadležnim albanskim tijelom koje odredi Vijeće ministara Albanije. Kako bi moglo pružiti pomoć, to se nadležno tijelo unaprijed u razumnom roku obavješćuje o predmetu, svrsi i pravnom temelju provjera i inspekcija. U tu svrhu službenici nadležnih albanskih tijela mogu sudjelovati u provjerama i inspekcijama na terenu.
5. Provjere i inspekcije na terenu mogu se na zahtjev albanskih tijela provoditi zajedno s Europskom komisijom ili OLAF-om.

6. Službenici Komisije i osoblje OLAF-a imaju pristup svim informacijama i dokumentima, uključujući računalne podatke, o predmetnim operacijama potrebnima za pravilnu provedbu provjera i inspekcija na terenu. Posebice mogu izraditi preslike relevantnih dokumenata.
7. Ako određena osoba, subjekt ili druga treća strana odbije provjeru ili inspekciju na terenu, albanska tijela, djelujući u skladu s nacionalnim pravilima i propisima, dužna su Europskoj komisiji ili OLAF-u pomoći u tome da im se omogući obavljanje te provjere ili inspekcije. Ta pomoć uključuje poduzimanje odgovarajućih mjera opreza u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, posebno u svrhu zaštite dokaza.
8. Europska komisija ili OLAF obavješćuju albanska tijela o rezultatima takvih provjera i inspekcija. Europska komisija ili OLAF u najkraćem mogućem roku izvješćuju nadležno albansko tijelo o svim činjenicama ili sumnjama koje se odnose na nepravilnost za koju su doznali tijekom provjere ili inspekcije na terenu.
9. Ne dovodeći u pitanje primjenu albanskog kaznenog prava, Europska komisija može pravnim ili fizičkim osobama iz Albanije koje sudjeluju u provedbi programa ili aktivnosti odrediti upravne mjere i kazne u skladu sa zakonodavstvom Europske unije.
10. U svrhu pravilne provedbe ovog članka Europska komisija ili OLAF i nadležna albanska tijela redovito razmjenjuju informacije i, na zahtjev jedne od stranaka ovog Sporazuma, međusobno se savjetuju.
11. Kako bi se olakšala učinkovita suradnja i razmjena informacija s OLAF-om, Albanija određuje kontaktnu točku.
12. Razmjena informacija između Europske komisije ili OLAF-a i nadležnih albanskih tijela provodi se uz poštovanje zahtjeva u pogledu povjerljivosti. Osobni podaci uključeni u razmjenu informacija zaštićeni su u skladu s primjenjivim pravilima.
13. Albanske vlasti surađuju s Uredom europskog javnog tužitelja kako bi mu omogućile da obavlja svoje dužnosti istraživanja, kaznenog proganjanja i izvođenja pred sud počinitelja kaznenih djela, i sudionika u njima, koja utječu na financijske interese Europske unije u skladu s primjenjivim zakonodavstvom.

Članak 3.

Povrat sredstava i izvršenje

1. Odluke Europske komisije kojima se pravnim ili fizičkim osobama (ne uključuje države) određuje novčana obveza u vezi s bilo kojim potraživanjima koja proizlaze iz programa Obzor Europa izvršive su u Albaniji. Nacionalno tijelo koje Vijeće ministara Albanije u tu svrhu odredi provjerava vjerodostojnost odluke i bez dodatnih formalnosti prilaže nalog za izvršenje. Vijeće ministara Albanije obavješćuje Komisiju i Sud Europske unije o nacionalnom tijelu koje je u tu svrhu odredilo. U skladu s člankom 4. Europska komisija ima pravo izravno obavijestiti osobe s boravištem u Albaniji i pravne subjekte s poslovnim nastanom u Albaniji o takvim izvršivim odlukama. Izvršenje se provodi u skladu s albanskim zakonom i poslovníkom.
2. Presude i rješenja koje Sud Europske unije donese u skladu s arbitražnom klauzulom sadržanom u ugovoru ili sporazumu koji se odnose na programe, aktivnosti, djelovanja ili projekte Unije izvršive su u Albaniji na isti način kao i odluke Europske komisije iz stavka 1.
3. Sud Europske unije nadležan je za preispitivanje zakonitosti odluka Komisije iz stavka 1. i za suspenziju njihova izvršenja. Međutim, pritužbe zbog nepravilnosti u postupku izvršenja u nadležnosti su sudova Albanije.

*Članak 4.***Komunikacija i razmjena podataka**

Institucije i tijela Europske unije uključeni u provedbu programa Obzor Europa ili kontrole nad tim programom imaju pravo izravno komunicirati, među ostalim putem elektroničkog sustava razmjene, s bilo kojom fizičkom osobom s boravištem u Albaniji ili pravnom subjektom s poslovnim nastanom u Albaniji koji su primatelji sredstava Unije te s bilo kojom trećom stranom uključenom u provedbu sredstava Unije koja ima boravište ili poslovni nastan u Albaniji. Takve osobe, subjekti i strane mogu institucijama i tijelima Europske unije izravno dostaviti sve relevantne informacije i dokumente koje su dužni dostaviti na temelju zakonodavstva Europske unije koje je primjenjivo na program Unije te ugovora ili sporazuma sklopljenih radi provedbe tog programa.
